

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 " 10 "
1/3 " 5 "

Posamično številko stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima vsakega izrednega pomena. Ob svojem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7, I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Letit-vrstah: če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj so pošljene le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1:00. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrid, Gladalska ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Bolinger, Tržška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Ploško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

V čem je pupilarna varnost Monta?

Na to vprašanje nam je odgovorila „Gorica“ z dne 23. pr. m. to-le:

V pokritje za hranilne vloge v znesku	K 20,522,691-45
je izkazano v bilanci:	
gotovina	K 122,242-83
vrednostni papirji	1,867,030-04
obresti od teh	13,143-24
posojila	17,475,851-38
zaostale obresti posojil	257,122-09
posojila na vrednostne papirje	40,901-
vloge na tekoči račun	965,423-02
realitete zavoda	148,330-38
inventar v približnem znesku	6,600-
	K 20,896,646-98

Če primerjamo stanje hranilnih vlog koncem leta 1907. v znesku K 20,522,691-45 z goraj navedenim kritjem, ki znaša 20,896,646-98

se pokaže poleg pupilarne varnosti* se prebitok K 373,955-53 K temu mora „Soča“ priznati se splošni rezervni zalog 257,122-09 Skupaj K 631,111-20

Ta svota pa niti od daleč ne odgovarja resnici:

Članek „Gorice“, ki se je potrudil, da je pregledal račune in našel v njih jasen odgovor, je spregledal celo vrsto pasivnih postavk. „Mont“ sam izkazuje v svoji bilanci, po odbitku rezervnega zaloge za kurzne izgube, le K 257,122-09 prebitka aktiv brez pasiva. S tem je rečeno, da so hranilne vloge s tečajevimi „Monta“ popolnoma pokrite, in da nudi zavod poleg tega pokritja, na okroglih dvajset in pol milijonov zupanih hranilnih vlog, še dvestose- dem in petdesettis očetron drugačnega pokritja, ki ga splošno nazivljamo z imenom „rezervni zalog“.

Ali tako pokritje hranilnih vlog nam nudijo tudi drugi denarni zavodi, ki pa niso časti ponašati se s privilegijem „pu-

pilarne varnosti“. Oglejmo si napri- mer bilanco „Centralne posojilnice“ v Gorici. Ta zavod izkazuje v računskem zaključku za leto 1907. K 2,076,770-69 hranilnih vlog in okroglih 17,000- drugi: pasiv.

V pokritje teh hranilnih vlog pa izka- zuje po „Montovem“ oziroma „Goričinem“ receptu ta-le aktiva:

Gotovina	K 4,399-
efekti	1,504-
inventar	2,602-
posojila	1,802,936-
zaostale obresti	29,047-
naložen denar	136,361-
deleži Krojaške zadruge	12,858-
stavbe	164,858-
druga aktiva okroglih	300-
	K 2,154,865-

Če torej primerjamo stanje hranilnih vlog in ostalih pasiv v znesku K 2,093,770-69 z zgornjim kritjem v znesku K 2,154,865-

se pokaže K 61,094-31 prebitka aktiv brez pasiva, t. j. Centralna posojilnica pokriva s svojimi aktivami vse je, zaupane hranilne vloge in ji poleg tega še preostaja K 61,094- v izplačilo dele- žev in v razdelitev svojim članom. Poleg navedenega kritja pa nudi ta zavod še drugo kritje, t. j. jamstvo vseh članov, ki na vsak način daleč presega vrednost Montovih rezerv. Navedli smo tukaj podatke iz bilance klerikalnega zavoda zato, da se nam ne bo očitalo, da hočemo s to stvar- no razpravo o varnosti „privilegovanih“ in „neprivilegovanih“ zavodov delati re- klamo za napredne zavode. Če nudi že „Centralna posojilnica“, ki je mlad za- vod z majhno rezervo, večjo varnost za hranilne vloge nego tak „privilegovan“ zavod, ki nima izven rezervnih zalogov, ako ne garantujejo zanj dežela, mesta ali trgi, nikake druge varnosti kaj naj potem rečemo o starejših zavodih, ki imajo poleg večjih rezerv še neomejeno jamstvo? Med take povsem opravičeno prištevamo na Go- riškem „Goriško ljudsko posojilnico“, Tr- govsko-obratno zadrugo“ Tolminsko, Bovško, Kobarško in druge posojilnice.

Naj pa nikdo ne misli, da hočemo s to svojo razpravo oškodovati na ugledu

kak zavod na Goriškem, ne, hočemo le do- kazati, da je denar pri malem zavodu na- deželi ravno tako — če ne bolj varno na- ložen, kakor pri vsakem večjem „pupilar- no“ varnem zavodu v mesiu. — S tem, kar smo povedali o „Montu“, ni nikakor rečeno, da bi hranilne vloge pri tem za- vodu ne bile varno naložene, ali mnogo varnejši so ostali slovenski zavodi v Go- rici. Ne odrekamo varnosti nobenemu za- vodu na Slovenskem, kolikor jih poznamo, — odrekamo pa z vso odločno- stjo prvenstvo, ali z drugimi be- sedami povedano privilegij „pu- pilarne varnosti“ goriškemu — „Montu“. Zato pa bomo morali zahte- vati, da ne bo „Mont“ edini zavod, ki bo mogel sprejemati pupilarne naložbe! In to hočemo doseči potom stvarnih raz- logov, ki so obrazloženi v naših člankih.

„Veleizdajniška“ razprava v Zagrebu.

(Dalje.)

Tožence Simo Živkovič je izjavil, dalje, da ni bil z ameriškimi Srbi v nikakih zvezah. V Beogradu je bil, ali pomisliti treba, da je bil tudi državni prav- dnik Accurti že večkrat tam in da ima v Beogradu, posebno pa v srbski vojski, mnogo sorodnikov. Nikdo pa ne toži dr- žavnega pravdnika radi veleizdaje. Vse delovanje srbske samostalne strane, in sploh delovanje mlajše generacije Hrvat- ov in Srbov, se osredotoča na kulturnem in gospodarskem polju hrvatsko-srb- skega naroda. Z velikimi državnoprav- nimi problemi se ne bavimo že zato, ker njihova rešitev ni od nas odvisna. — Vo- tant Kušič je stavil neka vprašanja o raz- ličnih pričah. Tožence: »Po ligurijanski morali je celo kriva prisega dovoljena«. Državni pravnik Accurti: Iz vsega vašega delovanja je vendar razvidno, da ste »ve- liko-srbski agitator. Tožence: Ako ho- čete, srbski agitator, ne pa velikosrbski in to je razlika. Državni pravnik Accur-

ti: Zdi se, da ste učili narod, naj vsklika: Živel kralj Peter! Tožence: »To ni res! Jaz bi tega ne storil že radi tega, ker bi bilo nesmiselno. Mi »mladi« nismo nikaki fantasti in ne gradimo na fantazijah, am- pak na realnih tleh. Sicer pa je jako čud- no, da so glasom obtožnice »pojavi« vele- izdajniških tendenc v vseh okrajih isti. V obtožnici je rečeno, da te tendence prihaj- ajo od spodaj, iz naroda. Jaz pa menim, da je ravno nasprotno. Prišle so od zgo- raj; v narodu jih sploh ni bilo«. — Pred- sednik mu je prekinil besedo. — Tožence: »Jaz bom še govoril o tem, povodom do- kazovanja«. Tožence je govoril dalje o slogi med Hrvati in Srbi. Tožence je sled- nič vsklil razburjeno in s povzdignje- nim glasom: »Ni in ni res, da bi bili mi v zvezi z Beogradom. Ako bi bilo res, bi jaz tudi pripoznal«. Sicer pa ne umeje to- žence tudi tega, kako se more pripisovati njemu krivda na širjenju Srbov. »Saj jih jaz nisem naredil«. (Hrupna veselost). Za trenotek sta govorila tožence in državni pravnik literatu, kar je vzbujalo vihar veselosti. Drž. pravd. Accurti smehljaje: »Nu, ne bom vas vpraševal po ničemer več!« Tožence se je poklonil pred dr- žavnim pravnikom in se je obrnil do braniteljev, kar je državnega pravdnika jako razburilo. Skočil je po konci in zaklical: »Tožence me smeši. Poklonil se je ironi- nično. Jaz sem tu zastopnik državne obla- sti in se ne puščam žaliti.« Senat je sklenil na to, da se tožence kaznuje s 24 urami temnega zavora in trdim ležiščem.

Branitelj dr. Lukinič je pokazal neko vojaško pozivnico, na kateri je tekst oz- načen kakor nemško-srbski ter je izpol- njena s cirilico. Zahteval je, naj se ta po- zivnica izdana od vojaške oblasti I. 1909, priključni aktom. Dalje manifest Nj. Veli- čanstva Frana Josipa, I. od 15. decembra 1848, pisan v cirilici. Razum tega je zahteval čitanje nekaterih mest iz znanstve- nih del, kjer sta dokazani starost in raba cirilice. Na predlog drž. pr vdnika je se- nat odklonil te predloge.

Na to je bil pozvan 26. tožence, 53- letni gostilničar in mesar Simo Živkovič stareji. Predsednik je opozoril tožence, da

Jacques Damour. Novela.

Francoski spisal EMIL ZOLA.

I. Ko je zrl Jacques Damour tam doli v temni na pusto morskobranje, se mu zdelo, da je bil gledal na vse svojo zgodovino: upljenje med Pariza, divjanje komune in napo- stvilo tisti udarci, ki ga je iztrgal in vrzel daleč od doma, na pol umorjenega. Spominov, ki so ga naslajali in nav- dajali z živjenostjo, pa ni bilo čista in čista, temveč težko prežvekovanje za- tujenega uma, vračajočega se rado- slojno k dejstvu, stoječim v ostrih obri- sedih razvalin ostale prošlosti.

V svojem šestindvajsetem letu se je Jacques poročil s Felicijo, lepim, ve- likim osemnajstletnim dekletom, očakinja- msko z zelenjavami, ki mu je oddajala v najem. On je bil kovinski rezbar in je služil do dvajset frankov na dan; ona je bila izprva šivilja, ko pa sta naglo dobila sinka, je jedva mogla obenem do-

biti njega in opravljati gospodinjstvo. Ev- gen je brhko rasteel. Čez devet let mu je sledila deklica, Lujiza, ki pa je bila dolgo časa tako bolelna, da so izdali lep denar za zdravnik in zdravila. Navzlic temu obitelj ni bila nesrečna. Res je Damour tuintam ponedeljek zalenaril: a vedel se je pametno. Šel spat, kadar se je preveč napil, in se vrnil drugi dan na delo, ošte- vaje se sam, da je malopridnež. Kakor hitro je bilo Evgenu dvajset let, je mo- ril delati tudi on. Fant se je bil jedva naučil čitati in pisati, ko je skrbel že sam za svoj kruh. Snagoljubna Felicija je vo- dila kot spretna in pametna žena gospo- dinjstvo, nemara nekoliko skopu, kuhala je tuje zelenjavo nego meso, da je mogla spravljati heliče za slabe čase. To je bila najhobša doba njih življenja. Njihovo sta- novanje v Montmartantu, rue des Envier- ges, imelo tri sobe: očetovo in materi- no, — genovo in obednico, kjer je bila rameščena delavnica, ne vstevši kuhinje in sobice za Lujizo. Bilo je v majhni zgradbi zadej na dvorišču; vendar pa jim ni manjkalo zraka, ker njih okna so se od- pirala na skladišče za gradivo podrtih hiš, kamor so od zore do mraka prihajali vo- zovi odlagati kupe ruševin in starih desk.

Oh izbruhu vojske je bilo ravno de- set let, odkar so bivali Damourjevi v svo- jem stanovanju. Dasi se je pomikala Fe- licija v štirideseto, vendar je bila še ved- no mlada, nekoliko odebelela, okroglih ram in beder, skratka, izmed lepih žensk tistega dela mesta. Nasprotno pa je bil Jacques kaj shujšal in osmerica let, ki ju je ločila, ga je delala že starega ob njeni strani. Lujiza, tačas že oteta nevarnosti, a še vedno rahlega zdravja, je bila suhljata deklica, vsa podobna očetu, dočim je ka- zal devetnajsetni Evgen materina široka pleča in visoki stas. Živeli so v tesni dru- žnosti, izvzemši nekatere ponedeljke, ko sta se oče in sin mudila po vinarnah. Fe- licija se je ob takih prilikah srdila, nevo- ljna nad zapravljenimi soldi. Parkrat so se tudi stepili, a brez hudih posledic; le vino je bilo krivo prepira, sicer ni bilo v hiši vzornejše rodbine: stavili so jih drugim za zgled in jih priporočevali v posnema- nje. Ko so korakali Prusi nad Pariz, so imeli Damourjevi nad tisoč frankov v hra- nilnici, gotovo lepo svoto za delavsko dvojico, ki je vzgojila dvoje otrok. Prvi meseci oblege torej niso bili po- sebno hudi. V obednici, kjer je počivalo orodje, so jedli še hleb in meso. Damourju

je bilo celo mogoče, da je iz usmiljenja do njegove revščine tuitam povabil k večerji soseda, dolgina, stavbenega slikarja z imenom Berru, ki je umiral glada; in tako je prišlo kmalu, da je začel prihajati to- vvariš opoldne in zvečer. Bil je šaljivec, ki je vedel vselej kaj za smeh, tako da je razorožil celo Felicijo, čeprav je začetka z nemiro in nevoljo zrla na njegova ši- roka usta, ko so požirala najboljše griz- ljeje. Zvečer so igrali in udarjali po Pru- sili. Berru kot domoljub je razlagal, da bi morali izkoptati podzemeljske rove tja do njihovih baterij pri Chatillonu in Montre- tontu ter jih pognati v zrak. Zatem se je spravljaj nad vlado, tolpo strahopetcev, ki je hotela odpreti Bismarcku Pariz, da spravi Henrika V. na prestol. Zmigoval je z ramami nad to ljudovlado izdajalcev. Ah, ljudovlada! Z obema komolcema na mizi in kratko pipico v ustih je razlagal Da- mourju vlado po svojem okusu: vsi naj bi bili bratje, vsi svobodni, vsi bogati, pod vsesplošno vlado pravice in enakosti med niskimi in visokimi. »Kakor leta 93.«, je dodajal polneve- doma s trdnim prepričanjem.

(Pride še.)

mora tu pripoznati, ako je bil zaveden, ali ako ima karkoli in kogar si bodi ovaditi. Toženec (odločno): Jaz nisem bil zaveden, niti nimam koga ovaditi!!! Splošno se je opazalo in je izzvalo najnepovoljniji utis, da je med razpravo navzoči preiskovalni sodnik neprešano pošiljal votantom lističe, na katerih so votantje čitali vprašanja. Branitelj dr. Lukinič je stavil neka vprašanja o srbskih grbih, zastavah, tapetih itd. in je vprašal slenjič: Ali ste sodnik srbskega ministra Živkoviča? Toženec: Ne, sicer ne bi tu sedel. (Veselost).

Na to je bil pozvan 27. toženec, 49-letni umirovljeni gozdar Jurij Gjurij. Ta je bolan, jetičen človek, ki je, odkar je v zaporu, že večkrat prosil, da bi ga premestili v bolnišnico. O njem trdi obtožnica, sicer za časa »velikosrbskega gibanja ni bil v Dvoru; ali ker je bil z Valerijanom Pribičevićem in Bekičem jako intimen in je takoj po svojem prihodu v Dvor vstopil v srbsko samostalno stranko, je na sumu veleizdaje!! Toženec je zaliteval energično, naj se mu že enkrat pove: kje, kdaj, komu in kaj je storil ali govoril. Sedem mesecev sedi že v ječi. Družina njegova je zapuščena in vedno se mu pravi le, da »se govori«, »se čuje«, »se je opazalo«, »ljudstvo govori« itd. In pri vsem tem čudnem vedenju državnega pravdnika in obtožnice predlaga zanj — vislice. — Predsednik: Zopet te vislice. Čemu govorite vedno le o vislicah? — Toženec: Ker se jih za-me predlaga! — Nadalje je toženec izjavil, da pozna brata Pribičevića. Na to je bilo prečitano neko nedolžno pismo Milana Pribičevića, ki je bil tedaj še avstrijski oficir v Gradcu. O Nastiču in njegovih izpovedbah je toženec odrekal sleherni odgovor, dokler ne bo Nastič zaslisan. Votant Kušt: Zakaj ste bili umirovljeni? Toženec: Radi popolne pljučne tuberkuloze. (Veliko gibanje). Votant Kušt: Vi ste rekli, da razlikujete Hrvat, ki so katoliki, od Hrvatov, ki so Srbi. Kaj naj pomenja to? — Toženec: Ne, tega nisem rekel. Rekel sem pa, da se Hrvatje od Hrvatov razlikujejo. Dočim nas Hrvatje, pristaši napredne stranke in koalicije, branijo, bi nas Frankovci najraje že danes, brez vsake sodbe gledali na vislicah. (Veselo gibanje).

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražicami, čistil, kroglicami in grenčicami.
Cena orig. škatlje K 2 — Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ovo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšujoče in okrepčujoče stanoznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.
Orig. steklenica K 1 90
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I. Tschlauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolletti, A. Gironcoli.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

„Telovadno društvo „Sokol“ v Ajdovščini“ sklicuje na velikonočni ponedeljek dne 12. t. m. ob 3. uri pop. v Črnicah v prostorih g. Slamiča ustanovni občni zbor „Črniškega odseka „Sokola“ v Ajdovščini“.

Vabljeni so vsi prijatelji Sokolstva in oni iz Črnic in okolice, katerim je telesna in duševna vzgoja naše mladine pri srcu. Na zdar!

Preserjja. — Dne 28. m. m. je bil na Preserjah sestanek kmetov, ki so prišli tudi z Vrha in bližnjih vasi. Po daljših mirnih in treznih razgovorih so se odločili ustanoviti kmetičko zadružno, ki naj bi zlasti vinskemu pridelku zagotovila boljše ceno in hitro prodajo.

Polagoma se ipak vzbuja med našim ljudstvom zanimanje za lastno organizacijo, ki je vsakemu stanu za obstoj in razvoj potrebna.

Po shodu je učit. Možina med zbranimi nabral 342 K za družbo sv. C. in M.

Iz goriške okolice.

Šola v St. Andrežu je zaprta radi škraltice, ki se širi po občini.

V Podgori je umrl v starosti 73 let čuvaj južne železnice A. Bizjak. V nedeljo ponoči je padel na postaji v Gorici ter se udaril močno na glavo, kar je vzročilo smrt.

I. redni občni zbor Kmečke posojilnice v Prvačini, reg. zad. z neom. zavezo, se bo vršil dne 18. aprila t. l. ob 2. popoldne v hiši št. 16 z naslednjim redom: 1. poročilo načelstva; 2. odobritev poročila in računskega sklepa; 3. razdelitev čistega dobička; 4. dopolnilna volitev načelstva; 5. dopolnilna volitev nadzorstva; 6. raznoterosti.

Načelstvo.

Iz tolimskega okraja.

V Tolminu je oživela zopet ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, ki je blizu 8 let trdno spala. Nabralo se je dokaj rednih in podpornih članic, veliko izmed dam je letni prispevek preplačalo. Upati je glede razvoja podružnice najboljšje! —

Domače vesti.

V sodno službo v Gorici je vstopil absolvirar jurist g. J. Rojec iz Mirna. Ob tej priliki moramo ponovno reči, da vstopa v sodno službo pri nas mnogo premalo slovenskih juristov. Izmed 42 avskultantov v naših primorskih deželah je Slovanov samo četrtnina. To je mnogo premalo. Tri četrtnine bi jih moralo biti in ena četrtnina Lahov. — Potemtakem se ni čuditi, če dobivamo v slovenske kraje laške sodnike ter če sede na boljših mestih Lahji. — Sedaj imamo obilo juristov. Upamo torej, da se za par let prav izdatno pomnoži število juristov — uradnikov po naših sodnih.

Gospa Danilova, znana slovenska igralka, bo imela jutri zvečer v tržaškem slov. gledališču svoj benefični večer. Igrala bo naslovno ulogo v francoski burki „Njegova hišina“ (Nelly Rozier). Kot gost nastopi g. Danilo iz Ljubljane.

V Podgori hočejo imeti Lahji laške pridige. Podpise za to nabira vedja laške šole. Seveda privandranim Lahom ne gre res za pridige, ampak za širjenje laškega jezika in vpliva v podgorski občini. Kaj stori ordinarijat? — Pred leti, menda pod kardinalom Missio, so preganili Lahji v Ločniku z lahkoto slovenske pridige; morda dosežejo istotako z lahkoto laške pridige v Podgori? To bi bil škandal! Županstvo naj se energično brani pred laškimi nakanami, ki merijo le na polasčenje Podgore.

„Nemci brez razlike političnega strankarskega prepričanja“ (Deutsche ohne Unterschied der politischen Parteistellung) morejo biti člani nemškega Schulvereina, pri naši družbi sv. C. in M. pa ne moremo biti vsi pod eno streho.

Gledé občinskih volitev meni „Gorica“, da nas obhaja groza, češ, da zmaguejo klerikalci. Če si kje kaj pribore, je vse to le prehodno; zato smo čisto mirni in pustimo radi klerikalcem kratko veselje. — Kar se tiče občinskega gospodarstva, naj „Gorica“ le molči, ker ni jih slabših občinskih gospodarjev od klerikalcev. Dokazov za to je nebroj. — Zato ni nikjer vzrok „zmagi“ gospodarstvo naprednjakov, ampak večinoma druga lokalna vprašanja. Če zmaga druga stranka proti oni, ki je na krmilu, pa že kritičjo o klerikalni „zmagi“, tudi če ni za to vzroka!

Naša vest o slovenskih služkinjah, katere lovijo v katoliško društvo, je dirnila neprijetno nuncce krog „Prismojenca“. Zaletavajo se zato v osebe ter lažejo. Najprvo jim moramo povedati, da smo napisali ono vest na željo nekaterih gospodinj, ki dobro vedo, kako se postajajo služkinje, katere se vrtijo vedno le okoli duhovskih društev: lene, počasne, zamenjajo svojo službo, vedno jim je pred očmi le cerkev, pridige, molitve in pa društvo; taka služkinja je vsa zbegana in neumna, sama ne ve, kaj bi delala in kako bi živela, da je hudič ne vzame. Zvečer pozno gre spat, zjutraj namesto da bi počivala, vstane že navsezgodaj pa hajdi v cerkev. Posledice so utrujenost, nezmožnost za delo in zgodnje hiranje. — Ni res, da jih mi podimo iz cerkve, ampak rekli smo, da vsaka gospodinja pač da dekli primeren čas, da lahko vrši svoje verske dolžnosti, drugi prosti čas pa naj porabi za razvedrilo, katerega je potrebna. Razvedrilo more biti pač tudi

pošteno ne le kvarljivo, kakoršno vidi zvi-tarski člankar v „Prismojencu“. Proti demoralizaciji jih ne varujejo duhovska društva. Le tiho na to stran! Vsak sprehod je boljši nego pa fanatizovanje in poneumnevanje deklet po takih društvih. — Znaše so nam povesti o raznih vitezi, ki se klatijo okoli deklet tu in tam. Čez 7 let pride vse prav! Kdor je sam klativitez, naj pa pred vsem lepo molči. — Iz celega članka v „Prismojencu“ pa se vidi, kakor da bi bilo nekemu hudo žal, ako bi izgubil izpred očij lepe punice! Kaj ne?

Kam privede fanatiziranje služkinj v omenjenem društvu, se je pokazalo pred kratkim. Ali naj opišemo ta slučaj?

Socialni demokratje in zatiranec. — Socialni demokratni generali in agitatorji hodijo okoli pa razlagajo, kako hočejo pomagati zatiranecem. Večjih zatiranecem ni kmalu kakor so slovenski kmetje na Koroskem, katerim se jemlje vse jezikovne pravice ter se jih hoče tudi gospodarsko spraviti popolnoma pod nemško pest. V celovski okolici bi bil moral deželnozborski mandat iz splošne kurije pripasti Slovincem, ali zagrizeni nemški nacionalci in socialni demokratje so izvolili nemškega kapitalista, buržoa Mettnitza za poslanca ter so šli v boj proti kandidatu slov. ljudstva. Socialni demokratje, ki toliko rohnijo proti kapitalistom, so volili rajši kapitalista kakor pa da bi bili pomagali zatiranemu slov. ljudstvu do poslanca. Tudi ne velja morebitni izgovor s „klerikalcem“ Grafenauerjem, ker je bil v prvi vrsti narodni kandidat. — Kadar bodo socialni demokratje zopet rohneli po shodih proti kapitalistom ter kazali svojo ljubezen do slovenskega naroda, poribajte jim pod nos celovski slučaj vi, zavedni možje na deželi!

Dr. Dermastia učil sovražstvo. — Na zadnji seji katoliških Orlov v Bohinjski Bistrici je govoril, kakor prinaša zadnja „Mladost“ le v izvlečku, dr. Dermastia, in sicer proti goriškemu učitelstvu. Njegov govor je bil ogrozevit. „Liberalno“ učitelstvo noče biti ne od Boga ne od hudiča. Boj tem elementom do zadnjega. — Tako je torej seme, katero je svoj čas posejal Tersegav v Mirnu, ko je svetoval, naj kat. mladeniči podirajo, kar zgrade drugi; to seme se je prijelo v prvi vrsti Kremzarja in dr. Dermastije in oba sta najhujša sovražnika goriškega učitelstva. Sovražstva pa ne uče le proti učitelstvu, ampak tudi proti naprednjakom. Naprednjakom treba vse podreti in jih uničiti. — Z elementi je pa boj hud, in elementi se ne boje orlov, pač pa se Orli boje elementov! Kaj bo?

Jurij Prismojenec. — Povedali smo, kako lepo je potegnil „Gazettino“ »goriziane« za 1. april. V četrtek opoldan se je smejala cela Gorica, ko se je izvedelo, koliko ljudi je drlo dopoldne na južni kolodvor gledat srbskega princa Gjorgja, ki potuje v Italijo, ter slov. radikalce, ki mu izročajo udanostno diplomu. — Zvečer 1. aprila pa je izšel duhovski list »Prismojenec« (ljudstvu v poduk in zabavo namenjen) ter je pripovedoval čisto resno, da se je dopoldan peljal skozi Gorico princ Gjorgje v Italijo ter da je bil dovoljen vstop na peron le osebam, ki so tudi odpotovale. — Tako pa se ni nihče vsedel na »Gazettino« lim kakor ta sveti duhovski list. Vse se mu smeje. No, pa prismojenec je prismojenec. Princa Gjorgja ni bilo, toda v četrtek zvečer je začel strašiti po Gorici Jurij Prismojenec, ki se je raztegnil potem po deželi z vestjo o princu Gjorgju, da se morejo tudi tam čuditi neumnosti farovškega lista.

Capudrovi učenci so zagrešili v »Zori« nesramen dopis proti dijakom, ki nočejo biti klerikalci. Z dopisom se ne bomo bavili podrobneje, rečemo le, da kakoršni so ti izprijenčki sami, tako sodijo o drugih. — Suplent Capuder s svojo »novostrujarsko« gonjo na gimnaziji kar noče prenehati. Dolgo časa smo mu prizanašali, sedaj bo pa zopet potreba malce prestriči peruti temu »orlu«, ki mora prej ali slej sirljeti z gimnazije. Takih profesorjev ne potrebujemo v Gorici!

V St. Andrežu je hotel predavati naj-novejši rdeči general Tuma o darvinizmu. Plakati so naznanjali po cetem St. Andrežu, da pride sam veliki Tuma. Prišel je majestetično in čakal, da se zbere okoli njega cel St. Andrež. Prišla pa sta k Turiju cela 2 poslušalca. Užaljen jo je potegnil general v Gorico.

Iz Smasti v kobariškem okraju ima »Prismojenec« dopis, v katerem kaže strah pred društvom, katero mislijo ustanoviti naprednjaki. Znamenje, da je društvo potrebno! Le na dan!

Laški učitelj iz Primorja in Dalmacije bodo imeli o Velikonočnih praznikih veliko zborovanje v Gorici.

Razrušen Aljažev dom v Vratih. — Večino inventarja so našli. Prilicje je tudi vse razrušeno in odnešeno na več krajev. Aljaževa koča je daleč 100 m.

Antialkoholno vprašanje rešeno. — Kdo je resil to vprašanje? „Mladost“, t. j. list katoliških, slovenskih Orlov. Danes došla številka priobčuje uvodni članek s takim le koncem: „Orle pa se dviga nad planine, ponosno razprostira peroti, se napije solčnih žarkov in luči“... Ali bodo torej pili ol sedaj naprej solčne žarke in petrolej, kajti plina in elektrike se ne morajo nasrebat, ker ju še ne poznajo. Dober tek! Še en četrt petroleja in en štampert solčnih žarkov!

V tukajšnji laški trgovski šoli, za katero plačujemo tudi Slovinci, ne da bi imeli kaj haska od nje, je pred časom neki učence pretepel in pobil drugega tako, da se je bilo bati najhujših posledic. Pretepača so zapodili, ranjencu pa se obrača na bolje. Lepe razmere morajo biti v tej šoli!

V tukajšnji bolnišnici je prišel zdraviti si levo oko 27-letni K. Naut iz St. Andreža, katerega je udaril po očesu z železom neki K. Mozetič blizu južne železnice. — V bolnišnico so pripeljali 16-letnega Jos. Černeta, ki je služil v Solkanu pa se mu je v kleti spodrsnilo, da je padel ter se poškodoval na desni nogi. — Sprejeli so v bolnišnico 40 letnega čevljarja Viola iz Mirna, kateri je bil, kakor se čuje, napaden, ko se je vračal iz Brestovice domov, od dveh, ki sta ga zamenjala z nekim Fr. Pahorjem. Ranjen je z nožem na več krajih telesa.

Na desni nogi je dobil hude poškodbe kmet Dominik Pekorar iz Ločnika, in sicer na polju, ko so se mu voli plašili pa jih je krotil. Tačas je prišel z nogo pod voz. — Ko je rezal seno za živino 44-letni hlapec Ivan Sošov, uslužben pri Fogarju, si je pre-rezal srednji prst na desni nogi. Prišel se je zdraviti k usmiljenim bratom v Gorico. — Prišel je v bolnišnico zdraviti se tudi 16-letni tovarniški delavec Franc Vončina iz Podgore, kateremu je stroj odtrgal 3 prste na desni roki.

V Gradežu po znanih homatijah ne bo še kmalu novih občinskih volitev. Gradež dobi v kratkem gerenta. Pred kratkim je bil tam okr. glavar, da bi privedel stranki, liberalno in klerikalno, do kakega sporazuma. Liberalni stoji na čelu semeniški prof. dr. Tarla, klerikalni župan Corbatto.

Narodna vzgoja na Laškem. Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1909 ima spis o šolstvu med Beneškimi Slovinci. Tu beremo (na str. 37) kako tendenciozne berilne sestavke imajo šolske knjige po Laškem. Berila navajajo nekatere zgodovinske dogodke iz leta 1848. in 1849., kakor o milanski ustaji, kjer je razdivjana množica vpila: »Abbaso l' Austria, morte ai Tedeschi« (Doli z Avstrijo, smrt Nemcem). To branje je takoj na prvih straneh in dotični strupeni vzkliki so natisnjeni z ležečimi črkami tako, da jih otrok ne more prezreti. — Kako nespametna je vzgoja ljudskih množic s tako izzivajočim poukom. Kaj boljšega za vzgojo mednarodne ljubezni in zmernosti bi vendar pričakovali o narodu s toliko kulturo, o narodu ki ima najstarejše vseučilišče na svetu (v Bologni, staro nad 800 let) itd., ter se ponaša s pisateljem Edmondo de Amicisom, ki je spisal zlato mladinsko knjigo »Sreca! Slava je še blažena kultura in površen je še splošni napredek za vse pravice vsakega človeka in za vsak narod.

v »Popotniku«. F. F. L.

Novo orožniško postajo. — Ena se je ustanovila v Srpenici, druga bo v Ronkih.

V Jarak je padel blizu Červinjana neki voz z voznikom vred, ko se je prestrašil avtomobila tvrčke Chiozza. Zgodila pa se ni nikaka nesreča.

Mladenci v Vrtovinu prirede v nedeljo, dne 18. aprila javni ples. Pri plesu svira Sokolska godba iz Prvačine.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti-Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 4. do 11. t. m.

Izpred sodnlje. — Pompej Molest iz Trsta, rojen l. 1886., ima piko na družino Saksidov v Trziču. Marin Saksida je bil lanj v juniju ranjen s kamenjem v glavo. Obtožen je bil teške telesne poškodbe P. Molest ter obsojen na 5 mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

G. Saudri, rojen v Villa Vicentina l. 1877., krojač je dobil od Tereze Pincanove v Trziču v razprodajo razno obleko. Prodaja je za 142 K, katerih pa ni izročil Pincanovi. Obsojen je radi tega na 2 meseca težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Gojaški favlje priredijo dné 12. aprila t. l. ples

Priloga. — Današnji številki smo priložili letak tvrdke Pregrad & Černetič v Gorici, manufakturna trgovina v Trgovskem domu. Slavno občinstvo opozarjamo, da se obrača na to narodno tvrdko, ki postreže z dobrim blagom in konkurenčnimi cenami.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Mesnice v Gorici se zapirajo od 1. aprila do konca oktobra t. l. ob 7. zvečer.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Srbija.

Gospodarsko razmerje med A. O. in Srbijo. S l. t. m. ni več med obema državama nikake carinske in trgovske pogodbe. Ker se pa vrše pogajanja in je upati, da hode v najkrajšem času sklenjena nova pogodba, se vrši ob meji carinsko postopanje tako, da se srbsko blago zadržuje v skladiščih, dokler bo pogodba zopet sklenjena, ali se pa na zahtevo stranke obdačijo po autonomem carinskem tarifu.

Tem povodom napada »Arbeiter Zeitung« kaj ostro avstrijsko politiko proti Srbiji. Rečeni list pravi: Pretvezni mir s Srbijo se začenja s carinsko vojno. Tako je Avstrija sramotno prelomila besedo, dano Srbiji in vlastem. Avstrija, ki se je branila podaljšati trgovinsko pogodbo, zapadlo sedaj, ter se je okoristila na situaciji Srbije, ponujaje jej pogodbo na podlagi največje udobnosti. Da umemo vso nizkost te ponudbe, treba vedeti, da bi imela Avstrija uživati vse dobrote najnižih carin za industrialne izdelke, dočim bi Srbija ne mogla uvažati v Avstro-Ogrsko niti ene glave zaklane živine. »Arbeiter Zeitung« pripominja, da bi se Avstro-Ogrska morala sramovati take ponudbe, ki je podobna plenjenju.

Dinastično vprašanje. — Kralj Peter kani odstopiti ter se za se in za svojo rodbino odpovedati srbskemu prestolu proti temu, da se mu zavaruje letna apanaža 250.000 frankov ter da se mu kupi veleposestvo na južnem Francoskem (na Rivierii). Kralj bi rad, da bi mu velika skupština to apanažo priznala in da ni mu Anglija in Rusija jamčila za resnično in redno izplačevanje. O tem nočejo ne Anglija in Rusija slišati in tudi ni verjetno, da bi velika skupština hotela naprtiti Srbiji to breme na ramena. Velesile se že pogajajo med seboj o premeni na prestolu ter so postavile ta načela: 1. na srbski prestol ne sme priti nobeden član kake velike evropske dinastije, 2. nobeden član kake balkanske dinastije bi ne dobil priznanja od strani velesil, 3. Srbija ne sme biti republika, 4. za kralja velesile priporočajo bodisi princa Waldemarja iz

Danskega, ali pa princa Karl Viljema iz Švedske.

Govori se, da srbska vlada premesti prestolnico v Niš. — Srbsko časopisje beleži z bridkimi besedami, da je bila Srbija vsled pritiska velesil primorana podpisati sramotno kapitulacijo.

Poslanik Forgach v Belgradu je izročil dr. Milovanoviču, zunanjemu ministru, odgovor avstr. vlade na srbsko noto. Izraža zadovoljnost, da so nastale zopet prijateljske razmere med Avstrijo in Srbijo ter omenja, da začno nova pogajanja za trgovinsko pogodbo.

Politični pregled.

Pod nemško pestjo. — Mir je zagotovljen, vojne s Srbijo ne bo. Ko je zagrozila Nemčija Rusiji z vojno, ako bi podpirala še naprej Srbijo, je pripoznala Rusij aneksijo, ker se je bilo bati velike evropske vojne in bi bila Rusijo napadla mogoče še Japonska. Mir je zagotovljen, ali zveza Avstrije z Nemčijo je še bolj utrjena, kar je na škodo Slovanom. Med Nemčijo in Rusijo so nastale napetosti, katerih ne bo mogoče tako hitro odstraniti. Anglija se boji nemškega rivala. Zato je proti zvezi Nemčije z Avstrijo, kakor je tudi proti tej zvezi Francija in ves Balkan, pa tudi Italija se ne veseli zveze nemške moči. Nemčija povdarja, da interesi Avstrije so njeni, ker bi rada Avstrijo stisnila v žep nemškega Mihljna. — Nemčija kaže svojo diplomatično zmago prav očitno ter bo zahtevala za njo plačilo na Balkanu in v Avstriji. Že zahtevajo, da se mora dati več pravic Nemcem v Avstriji, nemški most do Adrije se bo lažje gradil — kar pomeni, da se bližajo za avstrijske Slovane novi ludi časi. To še toliko bolj, ker hvalijo Nemčijo na vse pretege Ogri, ki imajo tudi svoje težnje na Balkanu. — Bivši trgovski minister Fiedler je govoril svojim volilcem te dni, da obstoji nevarnost, da pride naša notranja politika v popolno odvisnost Nemčije. Obrambo se mora dobiti v parlamentu v »Slovanski enoti«. — To čaka sedaj važna naloga obrambe avstrijskih Slovanov pred nemško pestjo.

Po volitvah na Koroškem. — Za Slovence je bilo v splošni kuriji oddanih 6337 glasov, za kršč. soc. Nemce 9666, za nemške nacionalce 18.376, za soc. dem. 10.414 glasov. Slovenci in nem. kršč. soc. imajo skupaj okroglo 16.000 glasov in nobenega poslanca, nem. nac. 18.000 glasov, pa tri mandate. Zanimivo je, da je pri prvi volitvi v celovski okolici dobil slovenski kandidat Grafenauer za 180 glasov več kot nemški nacionalcec Metnič. Zanimivo je nadalje, da so pri ožji volitvi soc. dem. glasovali za nemškega kapitalista protislov. k me tu. Grafenauer je dobil pri ožji volitvi za 1000 glasov več kot pri prvi volitvi. S Koroškega se poroča, da bi bil Grafenauer zmagal že pri prvi volitvi nad nemškim nacionalcem in soc. demokratom, da ni izredno visok sneg in slabo vreme zadržalo mnogo slov. volilcev, posebno v gorah doma.

Angleška bo gradila nove ladje. — Angleška namerava najeti posojilo v znesku 24 milijonov funtov šterlingov, to je okoli 576 milijonov K za gradnjo novih vojnih ladij. Nemčija ki skuša doseči moč Anglije na morju, utegne priti hitro za Anglijo z gradnjo novih ladij.

Japonska je čakala željno na evropsko vojno, ki naj bi se bila unela radi Balkana, in sicer je imela baje namen zasesti vshodno Sibirijo, ako bi se bila Rusija umešala v vojno.

Razne vesti.

Julij Födransperg,

morilec šansonetke,

pred poroto v Trstu.

(Nadaljevanje.)

Iz zasliševanj pri posnemamo to-le: Katarina Celije je spoznala Födransperga, ko je bil še njen mož živ, na nasvet Födr. je kupila po smrti svojega moža hišo v Rojanu; on je stanoval že prej tam. Celijeve je imela nekoliko nagnjenja do Födr. Ko je bila šansonetka pri Födr., ga je Celijeva ozmerjala, če hoče imeti harem, naj ga ima v drugi hiši. Po zločinu je rekel Celijevi, da je ona odšla. Ker je bil Födr. opraskan, ga je vprašala, odkod te praske; povedal je, da mu je šansonetka skočila v obraz, češ, da je mislila, da sta se on, Födr., in njen ljubček Karleto (kateregá pa v resnici ni), sporazumela, da jo osleparita za denar. V nedeljo pop. jo je povabil v stanovanje. Ko je hotela v obednico, jej je rekel, naj ne hodi, ker je namazal pod z lanenim oljem. Zvečer sta skupaj večerjala. Celijeve se je hotela poročiti z njim, ali kako službo bi bil moral dobiti. Glede sekire je povedala, da jo je kupil Födr. o Veliki noči. S Celijevo je govoril, ko je bila najdena glava v morju. Rekel je, da se toliko takih reči zgodi.

Sin Celijeve, Henrik, izpove, da je bil 23. jul. zvečer z materjo v Rojanu, da sta opazovala skrivaj, kaj se godi pri Födr. V soboto je slišal krik iz Födr. stanovanja, čul je francoske besede, da hoče denar, slišal je pretop, na to je ženska utihnila. Malo potem je šel Födr. v sivi obleki z doma.

Födr. je zašel že zgodaj na kriva pota. Ko je bil star 13 let, je bil že pred sodnljo radi ure, katero je bil vzel tovarišu. Kot vojak pri topničarjih je kraedel, bil degradiran, bil je korporal ter izgubil plemstvo. Potem je bil obsojen radi tatvine in radi krivega obdolževanja na več mesev ječe. Šel je peš v orijent ter dobil službo v Drinopolju, ali rad rabičnosti je bil odpuštěn. Tam se je poročil z Grkinjo Anastazijo, ima 2 hčerki. — Uganjal je razne reči na Dunaju, slednjič prišel v Trst.

Zaslišane so bile večeraj razne priče, ki so privedovale, kaj so slišale, ko se je zgodil umor, kako na sploh poznajo Födr., kako je živel, kako je prodajal blago po umorjeni šansonetki itd.

Mons. Flego je povedal, kako je prišel k njemu ter se mu predstavil za diplomatičnega kurirja z listnico pod pazduho, rekoč, da je na potovanju v Rim, da je v Nabrežini izstopil ter je vlak odšel z njegovim kovčegom vred. Prašal je denar. Flego mu je svetoval, naj se obrne na namestništvo. Födr. je pokazal razne kuverte z naslovi avstrijskega poslanstva v Vatikanu, ko je na eno potrkal, je zazvonilo, kakor bi bil denar notri. Ko je videl, da ne dobi nič, je odšel jezen. — Födr. je naglašal v raznih pismih iz zapora, da je nedolžen. Psihatri so izjavili, da je Födr. popolnoma pri pameti ter da je odgovoren za zločin.

Razprava utegne končati danes ponoči.

Slovenska železničarska zveza. — V nedeljo se ustanovi tržaška podružnica slovenske železničarske zveze. Danes zvečer bo železničarski večer, ustanovni občni zbor jutri ob 4. pop. Pride tudi drž. posl. Buřival, predsednik organizacije čeških železničarskih uslužbencev.

Česka osrednja Matica šolska je meseca grudna 1908. prejela iz 220 okrajev zapadnega Češkega 25.865 K 15 v.n. Plzeuska podružnica sama je dala 18.500 K.

Protí podražanju kruha nameravajo na Reki nastopiti s tem, da napravijo lastno mestno pekarno na zadružni podlagi. Pekarna bi pekla kruh tudi za mestno bolnišnico in uožnice.

32 let je spala neprenehoma naprej v Stokholmu neka Julija Kalsdatter. Zaspala je v 13. letu, vzbudila se je v 45. Hranili so jo ves čas na uizeten način z mesno juho dvakrat na dan.

V narodno najbolj ogroženem kraju na Koroškem ustauoye v počitnicah idrijski narodni dijaki ljudsko knjižnico. Z veseljem pozdravljamo to blago namero idrijskega dijaštva, želeč, da bi njihov zgled nagnil tudi druge k enakim rodoljubnim čitom.

Penemčevanje Opatije napreduje. V tamošnjo nemško šolo zahaja sedaj že preko 240 otrok. Šola se razširi v kratkem v šestrazrednico in nato v meščansko šolo. Opatijski Nemci so dali za nemško šolstvo doslej 40.000 K. Poglavitna pomoč pa prihaja od vlade in od nemškega Schulvereina, ki je prav sedaj globoko segel v žep prevzemši stroške za razširjavo šole.

Italijansko časopisje o naši vojni mornarici. — V milanskem »Secolo« je izšel članek iz peresa Lorenzo d'Adda, ki se bavi z našo vojno mornarico. V tej mornarici je sicer uprava dobra, pravi člankar, toda o duševnem napredku ni ne duha ne sluha. Vis je kakor meteor, prišel je, izginil in za njim je tema, spanje. Vis je pa delo enega samega moža, Tegetthofa. V zadnjem času sta se začela dva moža prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand in admiral Montecuccoli brigati za mornarico. Vojaštvo, povečina Slovaní, so hrabri toda nimajo onih mornarskih zmožnosti kakor Italijani. Pulj ni ravno tako utrjen, in njegova Ahilejeva peta je dohod od kopne strani in potom hipnega izkrcanja in hrabrega naskoka bi prišel Pulj v veliko nevarnost. Port Arthur je bil trikrat bolj utrjen in je vendar le padel.

Slovanstvo proti pangermanizmu. — List »Daily Mail« je zvedel iz Petrograda, da se tamkaj skoro setane kongres vseli slovanskih društev Rusije, da se posvetujejo o sredstvih borbe proti nemški nevarnosti.

Operacija in vojska nepokorodna. — Nekega vojaka so vedno noge bolele. Po vsakem maršu mu je počila koža na podplatih. Dve operaciji sta bili brezuspešni. Ko bi se ga imelo tretjč operirati, je odrekel svoje privoljenje, ko mu je ukazal štabni zdravnik leči na operacijsko mizo. Vsled tega je bil obtožen insubordinacije in je dobil šest tednov in en dan ječe z motivacijo, da pri lahkih operacijah ni treba privoljenja dotičnega bolnika. Navadno se ne sme operirati nobenega, ako ne devoli sam, le v skrajnih slučajih, kjer ni mogoče dobiti več privoljenja ali kjer je velika sila, moré zdravnik na lastno odgovornost operirati tudi brez privoljenja. Pri vojakih bi moralo biti isto v navadi, ali ker mora biti tam vse na komando, so tudi operacije kar na »befel«.

Svojo ženo zaklal in pred porotniki oproščen. — V Dunajskem Novem mestu je bil v ponedeljek oproščen Gastav Kindelmann, kateri je na Silvestrovo zaklal v prepiru svojo ženo, katera ga je vedno tepla, mu vzela ves mesečni zaslužek in mu dajala le malo hrane. Spala je z nožem pod vzglavjem pri možu. Navzoče občinstvo je priredilo oproščencu velikansko ovacijo, denar so mu izročili, kateri so zanj nabrali med porotno obravnavo, ko je pravil, koliko je trpel pred svojo ženo.

Odpoved prestolu. — Slučaji, v katerih se odpoveduje prestolonaslednik vsem svojim pravicam do prestola, so zelo redki. Princ Jurij je v tem oziru precej osamljen. Skoraj pred 100 leti se je na Ruskem po smrti svojega starejšega brata Aleksandra I. odpovedal veliki knez Konstantin Pavlovič prestolu v prid svojemu mlajšemu bratu Nikolaju. Razven Jurija živi sedaj v Evropi samó še en princ, ki se je odpovedal kakor Jurij Karagjorgevič, prestolu in to Wilhelm Hohenzollerski, ki bi moral slediti kot njegov najstarejši nečak Karolu, romunskemu kralju, toda dne 20. dec. 1886. se je odrekel svojim pravicam v prid svojemu mlajšemu bratu Ferdinandu.

Manufakturna trgovina

A. BISAIL - Gorica, v hiši „Monta“

Gospoška ulica št. 2

priporoča svoje novo dospelo blago

za pomladansko in letno dobo.

VELIKA ZALOGA
možkega in ženskega blaga.

Po konkurenčnih cenah.

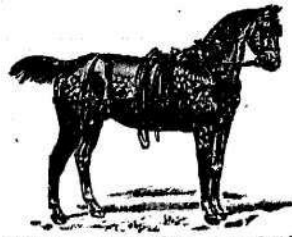
Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vrn. Ako je oglaševanje se računa za vsako besedo 3 vrn. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Fino milo (odrezki) 14 vrst dišav, kakor: vijolic, roz, sena, špajke itd. 1 kg (13-14 kogov) K 1.80, več poštni troški 90 vrn. 5 kg čiste teže K 9.— pošilja proti povzetju Maatz, Dunaj, IX. Alserstr. 6/56. Trgovina obstoji že 21 let.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. ~~GORICA~~ na Kornu št. 11. sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine kakor: kov-

čine, potovalne potrebščine kakor: kovečege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselje in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. Cene zmerne.

Alojs Zmitko,

velika izdelovalnica godal v Lounch na Češkem

priporoča svoja dobro znan

godala na sapo,

ki so najtočnejše izdelana in čisto uglašena.

Izključno lastni izdelek.

— Popravlja vsa godala na lok in sapo. —

Genki in proračuni brezplačno.

Goslarski ateljé. Postrežba uzorna.

Lekarna Cristofoletti, v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno. Rmene barve po K 1.40, bele barve K 2.— Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva o'rokom in dečkom, ki so nerovni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostno bolezn, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se večno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa.

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron —'96, 1'04, 1'12,

1'20, 1'28, 1'36, 1'44, 1'52, 1'80, 2'—, 2'40.

za luči po 72 vrn.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi viaski kis in navaden. Zaioga mila in sveč.

Cene zmerne.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljajem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«
»Union«
»Pri zlatem jelenu«
»Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

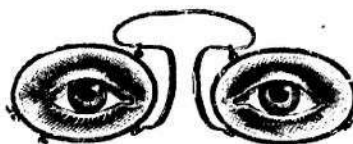
Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradiščansko v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem jelenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

POZOR!
Edini specialist — optik
J. Primožič — Gorica
na Kornu št. 13.

priporoča svojo bogato zaiogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh številkah, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih.

Velika izber: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kukal za lovice in hribolazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskopov ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. Cena blagu konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom.

Za mnogobrojna naročila se topla priporoča J. Primožič, optik.

Nakupni vir

najnovjših oblek za otroke, deklice, gospe in gospode je

Grazer Kaufhaus

Gradec Jakominiplatz 14.

(v lastni hiši).

Nakupni vir prve vrste

za konfekcijo, perilo, plateno blago, pletenine, čevlje itd.

Ilustrovan cenik zastoj in poštnine prosto.

Josip Kutin — Gorica

Semeniška ulica št. 1 (v lastni hiši).

Priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi ter preč. duhovščini svojo trgovino s špecerijskim, kolonijalnim blagom in jestvinami.

Trgovini se dobi vedno sveže blago kakor: olje, moka iz raznih mlinov, riž, kave vseh vrst, francoski konjak, marsala, malaga itd. Postrežba točna, blago najboljše vrste. Naročila se dostavljajo v mestu na dom, na deželo pa po povzetju od 5 kg naprej.

Za Velikonočne praznike priporočam: pražke gnjati in domače po najnižji ceni. Vse se dobi zmiraj v zalogi.

Stavbeno podjetje

Znidarčič & Stepančič

GORICA

Tržaška ulica št. 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se topla priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Veliko denarja

prihranite, ako naročite

sukno

naravnost iz tovarne. Po zelo nizkih cenah razprodaja strogo poštna tverda

Étzler & Dostal

trgovina z avstrijskim suknom

Bрно, Schwedengasse 5/II.

Uzoreci na zahtevo poštnine prosto.

Slučajnostna prodaja.

40 m ostankov

cefira, barhanta, flanele, oksforda, platna in kanafasa, pravobarvni

I.ve jakosti za K 15.50

II.ge " " " 14.50

po povzetju.

Del ostankov 6—14 m, katere je mogoče vse dobro porabiti.

Prosim poskusite

pri tkalcu platen

Vilém Pick, Kronov n. M. Čechy.

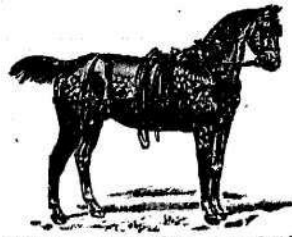
Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vrn. Ako je oglaševanje se računa za vsako besedo 3 vrn. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Fino milo (odrezki) 14 vrst dišav, kakor: vijolic, roz, sena, špajke itd. 1 kg (13-14 kogov) K 1.80, več poštni troški 90 vrn. 5 kg čiste teže K 9.— pošilja proti povzetju Maatz, Dunaj, IX. Alserstr. 6/56. Trgovina obstoji že 21 let.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. ~~GORICA~~ na Kornu št. 11. sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine kakor: kov-

čine, potovalne potrebščine kakor: kovečege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselje in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. Cene zmerne.

Alojs Zmitko,

velika izdelovalnica godal v Lounch na Češkem

priporoča svoja dobro znan

godala na sapo,

ki so najtočnejše izdelana in čisto uglašena.

Izključno lastni izdelek.

— Popravlja vsa godala na lok in sapo. —

Genki in proračuni brezplačno.

Goslarski ateljé. Postrežba uzorna.

Cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi

priporoča

pšenico moko

Vlastelinski valjčni mlin v Nuštru

(SLAVONIJA),

katera prekaša v donašanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

Josip Marmolja,

Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica 3v. Dujme, Na novoj obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdéluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Združne glavnice K 90.000. — Garanijska reserva K 180.000. — Reserva za izgube K 21.000.

Združni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Steckenpferd-

lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.